

Verantwoordelijk team
Ruimtelijk Beleid

Zaaknummer
2025-015239

Datum
3 november

Portefeuillehouder
A.A. (Arend) Meijer

Raad d.d.
17-12-2025

Onderwerp
Procesvoorstel beheer en onderhoud sportparken

Beslispunten

De gemeenteraad wordt voorgesteld om:

1. Vast te stellen dat het beheer en onderhoud van de sportparken De Bilderberg en het Wilhelminapark wordt overgedragen aan de betreffende verenigingen en hiervoor het vastgestelde beleid te wijzigen.
2. Vast te stellen dat het dagelijks onderhoud van de kernsportparken wordt overgedragen aan de verenigingen.
3. Vast te stellen dat het langjarig onderhoud van de kernsportparken wordt overgedragen aan de verenigingen, nadat de benodigde investeringen zijn gerealiseerd en de sportparken voldoen aan het afgesproken kwaliteitsniveau en hiervoor het vastgestelde beleid te wijzigen.
4. Vast te stellen dat de overdracht van het langjarig beheer en onderhoud plaatsvindt via een afbouwregeling van vier jaar, waarmee uitvoering wordt gegeven aan de door de raad aangenomen motie bij de Perspectiefnota 2026.
5. De bestemmingsreserve 'onderhoud sportparken' volledig in te zetten voor de bekostiging van de revitalisering van beide sportparken en hierbij een afschrijvingstermijn van 25 jaar te hanteren.
6. De vrijvallende budgetten, als gevolg van de revitalisering sportparken, toe te voegen aan de bestemmingsreserve 'onderhoud sportparken' om uitvoering te geven aan beslispunt 5.

Samenvatting

De gemeente Renkum streeft naar een veelzijdig en optimaal gebruik van haar sportaccommodaties. Dit betekent dat sportparken niet langer exclusief voor één sport worden ingezet, maar ook ruimte bieden aan andere sporten, onderwijs, ontmoeting en maatschappelijke activiteiten. Deze verbreding vraagt om een andere aanpak van beheer, onderhoud en openstelling.

In lijn met eerdere besluiten (zoals het raadsbesluit van 29 maart 2023 en de motie van 25 juni 2025) wordt voorgesteld om het beheer en onderhoud van de twee kernsportparken – Wilhelminapark

(SCW'23) en sportpark Bilderberg (OVC'85) – te verzelfstandigen. Dit houdt in dat de verenigingen op termijn verantwoordelijk worden voor het dagelijks en meerjarig onderhoud, inclusief de financiering daarvan.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor een zorgvuldige overdracht, waarbij revitalisering van de sportparken voorafgaat aan de verzelfstandiging. Voor het Wilhelmina Sportpark is hiervoor een PvE beschikbaar dat het kader vormt voor de herinrichting.

Dit voorstel bevat de procesafspraken en uitgangspunten die nodig zijn om deze overdracht duurzaam en verantwoord te realiseren.

Aanleiding

Het streven is om de gemeentelijke sportaccommodaties veelzijdig en optimaal te gebruiken. Hierbij zetten we in op een verbreding van de gebruiksmogelijkheden voor andere sporten, onderwijsdoeleinden, ontmoetingen en diverse maatschappelijke activiteiten. Deze verbreding vraagt om een aangepaste aanpak in het beheer, het onderhoud en de openstelling van de accommodaties.

Net als bij verschillende kleinschalige sportbedrijven en -parken is het de ambitie om in de toekomst het beheer, onderhoud en de programmering zoveel mogelijk vanuit de samenleving te laten plaatsvinden. Dit bevordert betrokkenheid en een divers gebruik, wat kan leiden tot een optimale bezetting van de sportaccommodaties.

Om te komen tot een verzelfstandiging van taken — waaronder het beheer en onderhoud — van de twee kernsportparken, wordt in dit raadsvoorstel een procesvoorstel gedaan voor ieder sportpark.

Dit voorstel sluit aan op:

- Het besluit van uw raad op **29 maart 2023** over de optimalisatie van het Wilhelminasportpark, inclusief het op dezelfde datum unaniem aangenomen amendement.
- De motie van **25 juni 2025**, waarin wordt verzocht om een plan van aanpak voor een afbouwregeling voor de overname van het beheer en onderhoud van de kernsportparken. Dit op basis van een 'zachte landing'

Er is een duidelijke wens bij de betrokken partijen om te komen tot een plan van aanpak, oftewel procesafspraken, voor een afbouwregeling die de overname van het beheer en onderhoud van de kernsportparken mogelijk maakt.

Doel van het Raadsvoorstel:

Het doel van dit raadsvoorstel is het vastleggen van procesafspraken en uitgangspunten die het mogelijk maken om de sportaccommodaties duurzaam in stand te houden. Het betreft specifiek de accommodaties van:

- OVC'85 in Oosterbeek – Sportpark De Bilderberg.
- SCW'23 in Renkum - Wilhelminasportpark.

Onderwerp

Beheer en onderhoud sportparken

Datum

3 november 2025

Zaaknummer

2025-015239

Pagina

2 van 9

Inhoud

Met uitzondering van twee kernsportparken zijn alle niet-bebouwde sportaccommodaties verzelfstandigd in de gemeente. Hierbij dient te worden aangetekend dat de kernsportparken qua oppervlak en gebruik substantieel groter (en complexer) zijn en intensiever worden gebruikt. Dit houdt op hoofdlijnen in dat op de andere sportparken zowel de financiering als het beheer en het feitelijke onderhoud worden uitgevoerd door externe partijen, onder verantwoordelijkheid van de gebruikers dan wel eigenaren van de betreffende sportaccommodatie.

Voor de twee voetbalverenigingen, gevestigd op de twee kernsportparken, is de gemeente nog grotendeels verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van het dagelijks onderhoud, het meerjarig beheer en de renovatie. De verenigingen die gebruikmaken van deze sportaccommodaties leveren hiervoor een bescheiden financiële bijdrage. Uitzondering hierop vormt het onderhoud van de kunstgrasvelden.

Met de betreffende voetbalverenigingen — SCW'23, gelegen op het Wilhelminasportpark, en OVC'85, gevestigd op sportpark Bilderberg — worden op dit moment gesprekken gevoerd over de exploitatie en het toekomstige beheer en onderhoud. Het uitgangspunt van de gemeente is dat de gebruiker zelf verantwoordelijk is voor het duurzaam in stand houden van de sportaccommodatie waarvan hij gebruikmaakt, inclusief het dragen van de bijbehorende kosten.

Voorwaarde hierbij is dat beide sportparken voorafgaand aan deze overdracht zodanig worden gerevitaliseerd dat sprake is van geoptimaliseerde sportvoorzieningen. Daarnaast dient de overdracht van de sportparken aan de verenigingen op een gelijkwaardig moment plaats te vinden zodat eventuele contributiestijgingen als gevolg van het doorberekenen van beheer- en onderhoudskosten voor leden onderling vergelijkbaar blijven.

In relatie tot het dekkingsvraagstuk voor de verenigingen (beslispunten 2 en 3) wordt het volgende voorgesteld:

Beslispunt 2 – Kosten dagelijks onderhoud

Om te bepalen of het dagelijks onderhoud kan worden overgedragen moeten de verenigingen een marktconsultatie uitvoeren. Dit kan in samenwerking met de gemeente. Op basis daarvan wordt inzichtelijk welke kosten zij in hun begroting moeten opnemen. Deze kosten zullen naar verwachting lager uitvallen dan de huidige gemeentelijke lasten, omdat het aantal velden wordt teruggebracht en de voorzieningen na revitalisering in betere staat verkeren.

Daarnaast zal blijken of de extra inkomsten uit verhuur van velden en de OZB-compensatie voldoende zijn om de overdracht verantwoord te realiseren. Mocht dit niet het geval zijn, dan moeten gemeente en verenigingen afspraken maken over het eventuele tekort dat ontstaat.

Beslispunt 3 – Dekking langjarig onderhoud

Voor het langjarig onderhoud ligt de verantwoordelijkheid volledig bij de verenigingen. Zij dienen hiervoor zelf dekking te vinden.

Onderstaand is een overzicht op hoofdlijnen opgenomen van de voorgestelde processtappen per sportpark, waarbij maatwerk per locatie wordt toegepast om tot verzelfstandiging te komen. In bijlage 1 staat een nadere uitwerking van het proces om tot verzelfstandiging van het beheer en onderhoud te komen.

Onderwerp

Beheer en onderhoud sportparken

Datum

3 november 2025

Zaaknummer

2025-015239

Pagina

3 van 9

Procesafspraken Wilhemina-Sportpark

In 2023 heeft de raad een eerste besluit genomen over de verzelfstandiging van het Wilhelminasportpark. Om uitvoering te geven aan de vervolgstappen stellen wij de volgende stappen voor:

1. Herinrichting en revitalisering

Het sportpark te herinrichten en revitaliseren op basis van de in het Programma van Eisen opgenomen wensen en eisen en conform de voorkeursoptie 1B. Zie bijlage 2

2. Financiële kaders

Een haalbaarheidsstudie uitvoeren voor de verzelfstandiging. Hierover de raad te informeren. Zie ook bijlage 1. Uitgangspunt is om de herinrichting uit te voeren conform de kostenraming uit 2024, vermeerderd met een inflatiecorrectie van 20% in verband met uitvoering vanaf eind 2027 (na realisatie van het clubgebouw, zie punt 4).

3. Voorwaarden voor uitvoering

De werkzaamheden voor de revitalisering pas te starten zodra er duidelijkheid is over de bebouwingsmogelijkheden voor het nieuwe clubgebouw. Hiervoor is eerst helderheid nodig over de geldende stikstofdepositieregels en de vergunningsmogelijkheden bij de provincie. Het veldenplan en de herinrichtingswerkzaamheden zijn direct afhankelijk van de situering van het clubgebouw.

4. Opleveringsprotocol

Een opleveringsprotocol op te stellen, zodat na afronding van de werkzaamheden een correcte en zorgvuldige overdracht van het sportpark kan plaatsvinden.

5. Exploitatie, beheer en onderhoud

In lijn met het in Bijlage 1 beschreven proces en parallel aan bovenstaande stappen dient de vereniging (toekomstbestendig) plan voor exploitatie, beheer en onderhoud van het sportpark op te stellen. Dit plan omvat een kwalitatieve beschrijving van het beheer en onderhoud, alsmede een financiële raming met een dekkingsplan. Hiervoor moeten o.a. offertes bij mogelijke partijen die het beheer en onderhoud uitvoeren worden opgevraagd. Deze stap wordt uitgevoerd in overleg met de gemeente, zodat een verantwoorde overdracht van het beheer en onderhoud kan plaatsvinden.

Procesafspraken Sportpark De Bilderberg

De procesafspraken om tot overdracht te komen van het beheer en onderhoud op het sportpark Bilderberg bestaat uit drie samenhangende sporen:

Spoor 1: Toekomstvisie van de aanwezigen verenigingen op de activiteiten en mogelijke gevolgen voor de fysieke inrichting van de sportaccommodatie (hierbij vormt OVC'85 het eerste aanspreekpunt). Dit inclusief een kostenraming, financiële dekking en haalbaarheidsanalyse.

Spoor 2: Revitalisering van de bestaande sportaccommodatie en aanpakken achterstallig onderhoud.

Spoor 3: Visie op en afspraken over het toekomstig (lange termijn) beheer en (dagelijks) onderhoud. Dit in lijn met het in bijlage 1 opgenomen procesvoorstel.

Onderwerp

Beheer en onderhoud sportparken

Datum

3 november 2025

Zaaknummer

2025-015239

Pagina

4 van 9

Deze sporen zijn nader uitgewerkt in het projectplan dat in bijlage 4 is bijgevoegd en geven inzicht in planning, kaders en kwaliteit. Dit projectplan heeft de instemming van het bestuur van OVC'85.

Note: Belangrijk aspect is het gegeven dat beide sportparken binnen 500 meter liggen van stikstofgevoelige natura 2000 gebieden. De wijze van herinrichting en uitvoeren van werkzaamheden aan de velden (bijvoorbeeld aanleg kunstgras) houdt direct verband met de stikstofregels. Wij proberen bij de optimalisatie van de parken, in samenspraak met de vereniging, daar zo goed mogelijk op te anticiperen. Door de onduidelijkheid die er momenteel is omtrent stikstofregelgeving kunnen vertraging en/of meerkosten ontstaan.

Kader

Voorliggend voorstel tot revitalisering van de sportparken Wilhelmina en Bilderberg in de gemeente Renkum is gebaseerd op de volgende beleidsmatige en bestuurlijke kaders:

- **Het raadsbesluit van 29 maart 2023**, inclusief het daarbij vastgestelde amendement, waarin richting is gegeven aan de toekomstbestendige inrichting en het beheer van gemeentelijke sportaccommodaties.
- **De Sport- en Beweegvisie van de gemeente Renkum (september 2021)**, waarin het belang van kernsportparken en -accommodaties wordt onderstreept.

Hierbij wordt ook verwezen naar de raadsbrief van februari 2025 waarin MFC Doelum heeft aangegeven geen verdere beheerstaak op de sportparken te ambiëren. Hiervoor gaan we in samenspraak met de verenigingen andere opties verkennen zoals bijvoorbeeld omliggende (regionale) sportbedrijven.

Het toekomstig beheer en onderhoud wordt in afwijking op het huidig Sportbeleid, maar in lijn met de recentelijk aangenomen motie (zachte landing) van 25 juni 2025, uitgewerkt.

Argumenten

1. *Het verzelfstandigen van de beheer en onderhoudstaken leidt tot een grotere betrokkenheid van de verenigingen.*

Door de verenigingen verantwoordelijk te maken voor de exploitatie, beheer en onderhoud van de respectievelijke sportparken wordt de betrokkenheid vergroot en het ondernemend vermogen aangesproken. Hierdoor kunnen nieuwe kansen ontstaan bij het verder ontwikkelen en verbreden van het multifunctionele gebruik van het park. Dit komt de exploitatie ten goede.

Voor iedere vereniging en sportpark is maatwerk nodig. De voorgestelde processtappen doen hier recht aan.

2. *Dit besluit geeft duidelijkheid over de financiële kaders waarbinnen het beheer en onderhoud wordt overgedragen.*

Het uitgangspunt is om de kosten te laten passen binnen de gemeentelijke begroting. Hiermee kan het college uitvoering geven aan het uitvoeringsproces.

Het streven is dat na overdracht van het beheer en onderhoud de gemeente geen kosten meer draagt voor beheer onderhoud. De verenigingen kunnen zelfstandig inkomsten genereren uit huur en andere bronnen (sponsoring, etc.).

3. *Het is aannemelijk dat het dagelijks onderhoud kan worden overgedragen.*

Het dagelijks onderhoud kan worden overgedragen omdat de revitalisering van de sportparken leidt tot een betere staat van de voorzieningen en een reductie van het aantal velden. Hierdoor dalen de onderhoudskosten ten opzichte van de huidige gemeentelijke lasten. Bovendien krijgen verenigingen extra mogelijkheden om inkomsten te genereren, zoals verhuur van velden en OZB-compensatie. Deze combinatie maakt het aannemelijk dat de overdracht financieel haalbaar is zonder extra gemeentelijke bijdrage, mits eventuele tekorten in overleg worden opgelost.

4. *Maatwerk per sportpark*

De voorgestelde processtappen zijn afgestemd op de specifieke situatie van elk sportpark, waardoor recht wordt gedaan aan de unieke behoeften van de verenigingen.

Alternatieven

Alternatieven zijn:

1. Het beheer en onderhoud in handen van de gemeente te houden. De gemeente stelt hiervoor een beheers- en onderhoudsplan op waarmee de gecreëerde bestemmingsreserve kan worden omgezet naar een voorziening. Hiermee blijft de gemeente een centrale rol spelen in de dagelijkse gang van zaken.
Dit is niet in lijn met de overige sportparken en gaat in tegen de wens om de verenigingen en samenleving verantwoordelijk te maken voor de toekomst en het gebruik van de sportparken.
2. Een alternatief is om de revitalisering van het Wilhelmina Sportpark, voor zover als mogelijk i.v.m. de stikstofregulering, eerder dan voorgesteld aan te pakken. Hiermee starten de werkzaamheden volgend jaar. Dit heeft als groot nadeel dat door de bouw van het clubhuis gedane investeringen (bijvoorbeeld draaien veld 2) vernietigd wordt omdat dit veld als toegang tot de bouwplaats van het clubgebouw moet worden gebruikt. De bouw van het nieuwe clubgebouw is een eerste vereiste.

Onderwerp

Beheer en onderhoud sportparken

Datum

3 november 2025

Zaaknummer

2025-015239

Pagina

6 van 9

3. Het proces om te komen tot verzelfstandiging kan 'on-hold' worden gezet en de huidige situatie worden gecontinueerd zolang er geen duidelijkheid is op het gebied van stikstofwetgeving. Zowel de bouw van het clubgebouw (SCW'23) en de aanleg van de gewenste kunstgrasvelden ondervinden hier momenteel hinder van.
4. De verzelfstandiging van het beheer en onderhoud financieren vanuit de grondopbrengsten van de herontwikkeling van de vrijkomende velden. Echter de herontwikkeling van de gronden kan pas plaatsvinden nadat het sportpark is aangepast. Dit betekent dat de grondopbrengsten nog lang onzeker zijn. Nu een investering financieren met onzekere opbrengsten in de toekomst is niet mogelijk.

Aanpak/Uitvoering

De aanpak per park zal verschillen.

Wilhelminapark: Voor dit park is eerst duidelijkheid nodig over de (on)mogelijkheden ten aanzien van de realisatie van het clubgebouw. De locatie en moment van uitvoering zijn bepalend voor de werkzaamheden aan de velden en omliggende infrastructuur. In nauw overleg met de vereniging en de provincie worden de vergunningsmogelijkheden onderzocht. Op basis van deze resultaten kan een planning worden opgesteld.

Sportpark De Bilderberg: In nauw overleg met de gemeentelijke organisatie wordt door OVC'85 een ruimtelijk inrichtingsplan opgesteld. Dit plan vormt de basis voor de vervolgstappen zoals beschreven in dit voorstel. Ook hier geldt dat er afhankelijkheid is van stikstofwetgeving indien er een extra kunstgrasveld zou komen.

Participatie

Met de verenigingen vindt frequent overleg plaats op werkgroep (ambtelijk) niveau en bestuurlijk niveau. De relevante besluiten en voorstellen worden via de respectievelijke besluitvormingsorganen voorgelegd aan de leden (ALV) en het college en/of de gemeenteraad.

Er heeft over de verzelfstandiging van het beheer en onderhoud ook afstemming plaatsgevonden met de andere verenigingen en MFC Doelum.

Communicatie

Met de verenigingen vindt frequent overleg plaats op werkgroep (ambtelijk) niveau en bestuurlijk niveau. De relevante besluiten en voorstellen worden via de respectievelijke besluitvormingsorganen voorgelegd aan de leden (ALV) en het college en/of de gemeenteraad.

Financiële consequenties

Voor de verzelfstandiging van de sportparken Wilhelmina en Bilderberg zijn kostenramingen opgesteld met behulp van externe expertise. Deze ramingen zijn grotendeels gebaseerd op gegevens uit 2023 en 2024. Inmiddels zijn sommige onderdelen al uitgevoerd, vervallen of vallen buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Deze zijn deels al betaald vanuit de bestaande voorziening of maken geen deel uit van de verzelfstandiging.

Op basis van het beschreven proces wordt volgend jaar een kostenraming en haalbaarheidsanalyse opgesteld voor ieder van de sportparken.

- De totale investering voor het revitaliseren van beide parken komt momenteel uit op ongeveer **€ 2,8 miljoen**, inclusief het voorbereidingskrediet van **€ 100.000** dat al beschikbaar is gesteld. Voor sportpark De Bilderberg wordt nog een Programma van Eisen opgesteld (2026).
- Hierbij is het uitgangspunt dat de totale investering grotendeels kan worden bekostigd uit de vrijval onderhoudsbudgetten en dat we hiervoor de bestemmingsreserve kunnen aanwenden indien het dictum van dit raadsvoorstel wordt gevolgd.
- Volgens de financiële verordening wordt de investering afgeschreven in 15 jaar. Deze investering echter **25 jaar**, omdat een langere technische en economische levensduur wordt verwacht.
- Afhankelijk van de kostenraming revitalisering De Bilderberg vallen na de verzelfstandiging waarschijnlijk budgetten vrij die als dekking dienen. Of dat voldoende is blijkt uit het uiteindelijk benodigde investeringskrediet. Ook is er een kans dat er extra investeringskrediet moet worden opgehaald om de kosten te dekken voor de revitalisering en de nader te bepalen bijdrage beheer en onderhoud. In de kostenramingen en haalbaarheidsstudie en aanvraag offertes van beide parken (uitvoering in 2026) wordt hier nader op in gegaan. Er wordt hierbij rekening gehouden met de aangenomen motie om een zogenaamde zachte landing te faciliteren.
- Deze eerste financiële impressie is gebaseerd op uitgangspunten die in het verdere proces mogelijk aangepast worden wat de financiële uitkomst verandert.

Belangrijk uitgangspunt

Na de overdracht van de sportparken is het uitgangspunt dat de gemeente op termijn geen kosten meer draagt voor onderhoud en nutsvoorzieningen. De verenigingen kunnen dan zelfstandig beschikken over de huurinkomsten en mogelijk aanvullende inkomsten.

In lijn met de motie van 25 juni 2025 wordt in de verdere uitwerking van de plannen een raming opgesteld voor de beheers- en onderhoudskosten van de twee betreffende sportparken. Deze raming is ook gebaseerd op offertes van partijen die zijn gekozen door/in afstemming met de betrokken voetbalverenigingen. De uiteindelijke hoogte van deze kosten kan sterk variëren, afhankelijk van de gemaakte keuzes (bijvoorbeeld wel of geen kunstgras, beregeningsinstallatie, verlichting, etc.) en waardoor bovenstaande toelichting tot financiële nadelen kan leiden. In overleg met de verenigingen wordt besproken of en hoe deze kosten door hen kunnen worden gedragen en binnen welke tijdsperiode dit haalbaar is. Om een geleidelijke en verantwoorde overgang te realiseren, wordt verwezen naar bijlage 1. Zodra de plannen concreet zijn en de exacte bedragen bekend zijn, informeren wij u hierover inclusief de financiële consequenties.

Onderwerp

Beheer en onderhoud sportparken

Datum

3 november 2025

Zaaknummer

2025-015239

Pagina

8 van 9

Juridische consequenties

Dit voorstel heeft geen directe juridische consequenties. De gronden van beide sportparken blijven in eigendom van de gemeente Renkum.

Nadere afspraken over aansprakelijkheid moeten worden gemaakt bij het aangaan van toekomstige contracten en/of beheersovereenkomsten.

Samenhang met andere beleidsvelden

Afstemming heeft plaatsgevonden met het Sociaal Domein en de Gemeentewerf gezien de verantwoordelijkheid voor het sportbeleid hier is belegd.

Werelddoelen

Bijlagen

1. Procesvoorstel Toekomstig Beheer en Onderhoud Sportparken
2. PVE Wilhelmina sportpark
3. Motie 25 juni 2025
4. Projectplan OVC'85